patet tercio phiſicoꝝ.q: ſi non tunc pꝛtuaref ſuo fine naꝫ ex poſſib lib⁹ ſꝑ intēdit ꝓducere id qđ meli⁹ et pfectius eſt Sꝫ tandē ex indiſpoſitione materie vel in fluxu ꝯſtellationis ſpecialis non potēs eſt pficere et ſufficienter ꝓducere intentum ergo ꝓducit illud qđ pōt vt ꝯtigit tpib⁹ alberti ꝙ in quadā villa vacca peperit vitulū ſemihoieꝫ tūc ruſtici ſuſpicātes de paſtoꝛe hui⁹ rei cauſam variā huic impoſuerūt tandē ipſuꝫ cum vacca volebebant cremar. Sꝫ albert⁹ aſtronom⁹ ex his agnoſcēs rei veritatē ex cōſtellatione ſpeciali pdictuꝫ iſtum paſtorē a manibus eoꝛum redemit.

Hec ſūt verba alberti vidim⁹ bicoꝛpoꝛē et coꝛpoꝛa In nullo loco erunt ꝯiūcta niſi in doꝛſo.ſed habebat duo capita quatuoꝛ pedes quattuoꝛ man⁹ et ibāt etiā ad quācūq3 ꝑtem vertebant Verba alberti vidim⁹ hircū nō hn̄tem niſi pedes anterioꝛes ⁊ ꝑtē poſterioꝛē f culū traxerat poſtea ſup terrā

Verba alberti narrauerūt nobis duo homies in doꝛſo coniuncti fuerunt et erant contrarie complexionis et cū vn⁹ fuit verecundus Alter fuit manſuetus.et vixerunt ꝑ duos annos et vnus prius moꝛiebatur. alter tam diu ſuperuixit donec ex fetoꝛe infectus moꝛiebatur.

Queritur quō hec fient Rn̄detur per talem modū quia ſemē fūditur ad cellulas matricis ꝙ ꝓ generatione duoꝛū fetuū tūc foꝛte quādoq3 ꝯtingit ꝙ interſticiū pellis medias inter duas cellulas rumpitur et in doꝛſo ramificātur et cōiunguntur habentes duo capita diſtincta.

Queritr vtrū ſit vn⁹ hō vel duo Rn̄det ſcđm Areſto. reſpiciendū eſt ad coꝛ.vn̄ qn̄ duo ſunt coꝛda duo ſūt hoīes.

Quare aliqn̄ hō ḡnat cū magno capite Vel ſex digit in vna manu vl̄ vn̄ cū q̄tuoꝛ.rn̄d̄t fm Albertū ꝙ ꝓt ſupfluitatē et nīmiā abundanciā materie. Vn̄ quando materia ſupfluit tūc ḡnaf caput nimis magnū vl̄ ſex digiti vl̄ pedes vl̄ alioꝝ ſupabūdātia mēbroꝝ Sꝫ qn̄ materia deficit tūc generatur membrū minus quā deberet vel paucioꝛa membꝛa

et ſic Albertus et Auerrois diſtinguūt ſcđo phiſicoꝝ ſcđm quantitatē diſcretā et continuā. Quare mulier ſit mōſtruū in natura Rn̄detur ex ſcđo phicoꝝ.omē occaſionatū ē monſtrū .ſed mulier occaſionaliter ꝓducta eſt ergo.et mioꝛ ꝓbatur q: natura nunq̄ intēdit generare femellā ſed ſemp maſculū ſed natura generat quādoq3 femellā occaſionaliter ꝓpter materie indiſpoſitioēs vt dictum eſt prius.

Quare quidā pueri totaliter aſſimulātur patri q̄dā totaliter matri q̄dā vtriq3 ſerui.q̄dā neutri parentū. Rn̄detur fm Areſto.ſi ſemē pr̄is totalit̄ ſuperat ſemē matris tūc puer totalit̄ aſſiātur pr̄i ſi aūt ꝑ oppoſitū tūc mr̄i.ſed qn̄q3 neutri aſſimulat hoc ꝯtingit varijs de cauſis qn̄q3 ex diſpoſitioē ꝑmarū q̄litatū qn̄q3 ex influxu cōſtellatiōis celeſtis ⁊ ſic refert Albert⁹ magn⁹ Exēm ꝙ quondā tpe erat bona ꝯſtellatio ꝓ ḡnatione poꝛcoꝝ et generabāt hō̄s hn̄s faciē ad longitudinē poꝛcoꝝ et ſcđm hoc monſtra producuntur diuerſimode.

Quare pueri frequēti⁹ aſſimulātur patri ꝙ matri Rn̄detur ꝙ hoc eſt ꝓpter imaginationē matris de diſpoſitione patris in coitu.vn̄ ratione fortis imaginationis de qua memoꝛatur tpe cōceptionis pueri matie attrahūt eius diſpoſitionem aut coloꝛē vt ſuperius patuit de regina que imaginante de imagine nigra peperit filium nigrum et rurſus patuit de quadā regina ethiope que tpe conceptionis imaginabatur de albiſſimo coloꝛe.et tunc peperit filium albiſſimū. et idem habetur ex artificio iacob.qui virgas diſcoloꝛatas miſit in aquas tempoꝛe admixtionis ouium.

Quare pueri aliqn̄ aſſimulantur auis et atauis plus ꝙ ꝓxīs paretib⁹ Rn̄detur naturaliter ꝙ virtus auoꝝ eſt impoſita in coꝛdibus generantiū. et pōt dici ꝙ fit aliqn̄ ex ſiltudine nutrimēti et tūc fet⁹ formaf ex ſimilitudine auoꝛum.

Quare mēbꝛa pueri ſūt diuerſimode diſpoſita quedaꝫ magis dura quedā magis mollia Rn̄detur ꝙ hoc eſt ꝓpter dominium diuerſoꝝ elementoꝝ.q: oſſa fiunt ex materia ter-

Quare pueri exeuntes in octauo mēſe ꝓut frequenter moꝛiūtur.et illi pueri dicūtur fet⁹ lune Rn̄detur ꝙ luna eſt planeta frigidus habēs dominiū ſup fetum.ergo ſua frigiditate ſtringit fetum ita ꝙ opoꝛtet eum moꝛi.

Quare puer exiens ſtatim flet Rn̄det ꝙ ꝓpter ſubitā ſeparationem a caliditate ad frigiditatē que frigiditas maxīe ledit ſuam teneritatem Sed alia ratio poteſt eſſe talis quia tūc pueri habēt mēbꝛa mollia et tenera q̄ ꝯpmūtur cū exire debēt ꝑ poꝛtā matris ſtrictā et anguſtā.et ꝑcipue cerebꝛum humiduꝫ capite compꝛeſſo de ſe facit ſtillare quoſdā hūoꝛes qui petentes exitū ꝑ oculos cauſant fletum et lacrimas Sꝫ theologi aliā aſſignant cauſam videlicet ꝙ hoc ꝓpter tranſgreſſionem pꝛimoꝝ parentū et peccatū oꝛigenale fit.

Quare puer cuꝫ exijt ponit digitum in os Rn̄detur ꝙ puer exiens a matrice exijt de calido balneo .ergo intrās frigiditatem ponit digitum ad os ꝓpter defectum caliditatis.

Quare mlīeres aſſerūt ꝙ puer exiſtēs clamās in vtero eſt malum ſignū Rn̄detur ꝙ eſt malū ſignū eo ꝙ nō viuus exijt et ergo dicunt theologi ꝙ duꝫ puer cognoſcit ſe pꝛiuari diuino intuitu ꝓpter carentiā baptiſmi ergo tūc clamat Sꝫ naturaliter rn̄detur ꝙ clamoꝛ eſt ſignū ſue paſſionis et mali q: ſi maxime non pateretur non clamaret.

Queritur quō puer exijt Rn̄det ꝙ ꝑmo caput extēdit et ſi alio mō exiret ſcꝫ ꝑ crura et bꝛachia tūc interficeret ma:

Quare mulieres comedentes cibū ⁋ trē et ſemetipm. infectū generat abboꝛtiuū Rn̄detur q: in illis ḡnatur ſemē infectuꝫ qđ ſemē aīa abhoꝛꝛet et pꝛoijcit ab agro nature .ſcꝫ matrice q: nō ē aptū ꝓ foꝛma nobiliſſia.ſ.hūans qđ ei infūda

Quare choꝛea luctatio ⁊ ſaltus faciūt abboꝛtiuū Creditur vt aliq̄ mulieres aſtute hn̄ ſciūt Rn̄detur q: ꝑ talē motū ligaméta embꝛiōis ſoluūtur et ꝑ conſequēs ſequitur abboꝛtiuus quia materia diucius retineri non poteſt.

Quare ictus fulminis et tonitrua faciunt abboꝛthuum

Quare aliqui magis delectātur in coloꝛe albo et aliq̄ in coloꝛe nigro Similiter Quare alique mulieres plus diligunt viros albos et alique viros nigros Rn̄detur ꝙ huius duplex eſt cā Pꝛima q: aliqui hn̄t viſuꝫ debilē et iſti magis delectantur in nigredine q: albedo ꝓpter ſufficiēs lumē ſup naturā lucis quā in ſe hꝫ magis ledit viſū q̄ nigredo. Scđa cauſa q: omē ſimile applaudit ſuo ſimili.ſed quia quedaꝫ ex natura calide ſunt.et iſte magis delectantur in nigredine q: nigredo ſequitur coloꝛē ſed quedā frigide ſunt et iſte magis delectantur in albedine quia frigiditas eſt mater albedinis.

Quare animalia doꝛmiunt Rn̄detur ꝓpter neceſſitateꝫ q: ex lōgitudine diuerſoꝝ actuū oꝛgana ſūt fatigata. Sꝫ per requiē q̄ fit in ſōno refoꝛmāf. vtꝫ in de longitudine et breui:

Quare ſtudētes ſtatim poſt pꝛandiū volētes Creare vite ſtudere impediūtur ꝑ ſomnū et tꝑe ſolacij nō Rn̄detur q: cū aliq̄s dat mentē ad ſtudendū tūc caloꝛ naturalis egredif ad intra a mebꝛis exterioꝛib⁹ et ſic ꝑ ꝯgregationē foꝛtificaf et ſic facit aſcēdere fumū cibalē vſq3 ad cerebꝝ et ſic cauſaf ſōnus ꝑ ingreſſionē fumi.vel pōt dici ꝙ ideo q: cū virtus aīalis intendif tūc naturalis remittif Sed qn̄ homo eſt in ſolatio tūc ꝑ ſolacium caloꝛ naturalis diffundif et non ꝑmittit fumum aſcendere ad cerebꝛū ita ꝙ hō non doꝛmit.ſed dilatatur per totū coꝛp⁹ et per cōſequēs ſolaciū impedit ſomnū.

Quare poſt laboꝛes hoīes libēter doꝛmiūt Rn̄detur q: in laboꝛe caloꝛ diſpergitur ꝑ ꝯtinuū motū ad membꝛa exterioꝛa q̄ ecōuerſo poſt laboꝛē ad iterioꝛa colligif circa loca digeſtiua et facit digeſtionē a qua fiūt vapoꝛes q̄ ꝓcedūt a coꝛde ad cerebꝝ ⁊ obſtruūt meat⁹ ꝑ q̄s caloꝛ naturalis ad mēbꝛa exterioꝛa deberet diffundi ⁊ ſic infrigitatꝫ iſtis.et in groſſatꝫ mēbꝛis exterioꝛibus ex frigiditate cerebꝛi tūc cauſaf ſomnus ex hoc patet q: qui multū bibunt et comedunt multum doꝛmiunt et diu.eo ꝙ exinde reſoluitur mult⁹ et magn⁹ vapoꝛ qui non poteſt bene digeri et conſumi a caloꝛe naturali ⁊c.

Quare multū doꝛmientes ſunt indiſpoſiti et male colerati Rn̄detur ꝙ in ſomno colliguntur multe humiditates que in vigilia expelluntur que non poſſunt in coꝛpoꝛe conſumi ⁊ ſic petūt cito eijci.petentes tamen exitum.et ſuperficiē coꝛpoꝛis et pꝛecipue ad faciē et ſic cauſant malā diſpoſitonē ſeu malum coloꝛem.vt patet notanter in flegmaticis qui pꝛe ceteris ſunt longioꝛis ſomni.

Quare aliquib⁹ apparet in ſomno ꝙ comedunt et bibūt aliqua dulcia. Reſpondetur ꝙ flegma eleuatum ſtillat ad fauces et ad guttur.tale flegma quoddammodo eſt dulce igitur in eis apparet hoc.

Quare aliquib⁹ apparet ꝙ ſūt in aqua et ſubmergūtur et aliquibus ꝙ ſunt in aquis et non ſubmergūtur et hoc cōtingit maxime flegmaticis Rn̄detur ſcđm Areſto. ꝙ huius cauſa eſt q: quādo materia flegmatica fluit ad ſuperioꝛa tūc apparet illis ꝙ ſint in aqua et ſubmerguntur.ſed qn̄ fluit eis ad inferioꝛa tūc apparet eis ꝙ euadūt Alia poteſt eſſe cauſa ſcꝫ nimia repletio ſeu ebꝛietas.vn̄ cum hō eſt replet⁹ nimis tunc fumi ſurſum aſcendunt ⁊ multiplicātur et inde apparet ꝙ debet ſubmergi ſeu ſtrangulari .ſi autem non poteſt tam maxime aſcendere tunc apparet ac ſi euadat

Querif vtrū aliquis poteſt facere ſomniū ab extrinſeco Rn̄detur fm Areſto.ꝙ ſic et per illū modū q: ſi aliq̄s alicui remiſſe loquitur ad aures ſic ꝙ ipſe eū excitaret tūc excōmotione ſpirituū in capite tonitrua fiūt vel aliquod aliud ſilentium et ſic de illo fieret eis ſomniū et ſic ſepe aliquis ex reuelatione diuina poteſt habere ſomniū vt de deo glorioſo ipm in ſomno honoꝛando cui ſiquidem conditoꝛi vniuerſi filioq3 virginis illibate.condigna laus et gloꝛia graciarumq3 actio ſit nunc et ſemper per infinita ſecula ſeculorum Amen.

Finiunt Pꝛopleumata Areſtotelis .
Anno domini. M.cccc.xciij.

reſtri ergo ſunt magis dura. Sed medulla et cerebꝛū fiunt ex materia magis aquoſa.ergo ſūt magis mollia Sꝫ ſpirit⁹ vitales et aīales generantur ex materia magis aerea et hoc intelligitur de ſuis membꝛis ex quibus reſultant ſicut epar et coꝛ in quib⁹ pꝛincipaliter exiſtunt ſpiritus vitales.

Queritur quō fet⁹ ſucceſſiue generaf Rn̄detur ꝙ in pꝛimis ſex diebus ſemina hn̄t coloꝛē lactis.ſed in ſex dieb⁹ ſubſequētib⁹ ab illis ſex tunc ſemina habēt coloꝛē rubeum qui tranſmutatur in materiā ſpiſſaꝫ ſpiſſi ſanguinis et coagulati non fluentis ſicut maſſa carnea qui coloꝛ eſt pꝛopinquus diſpoſitioni carnis.ſed in duodecim diebus ſequētib⁹ poſt illos illa materia condenſatur et ſolidatur vt poſſet recipere oꝛganiſationem et foꝛmaliſationem quia res fluida et humida non tenet impꝛeſſionem vt patꝫ per Areſto.ſcđo de aīa Sic ſingulis diebus vſq3 ad partū aliter et aliter diſponitur Sꝫ quō fetus per ſingulos menſes regaf per planetas hoc patꝫ alibi ſcꝫ in Boetio et ille modus tranſmutationis ſeminis patet in hijs metris Suſceptū ſemen ſex pꝛimis credo dieb⁹ Eſt quaſi lac reliquis qđ nomen fit ſanguinis ab inde Conſolidat duodena dies bis nona deinceps Effigiat tempus qđ ſequens pꝛoducit ad oꝛtum.

Queritur vtꝝ fet⁹ ſtercoriſat et mingit. Rn̄def ꝙ non ratio eſt q: nō hꝫ ꝑmā digeſtionē que eſt in ſtomacho.q: cibus nō venit ei ad os.ſed per vmblicū.et ergo nō vrinat ꝑ ſudat que vrina eſt parue quātitatis et reſeruaf in pelliculis matricis et in partu pueri exijt in magnam quantitateꝫ.

Quare ſcđm vſuꝫ et curſuꝫ nature pueri exeunt vteruꝫ matris in nono menſe. Rn̄detur q: tunc fetus eſt totaliter ꝑfectus vel q: ſic contingit ꝙ regnat planeta meliſfluus et beniuolus.ſcꝫ Juppiter q: eſt amic⁹ nature nā ſcđm aſtronimos ipſe eſt humidus et calidus et ergo obtemperat maliciam Saturni frigidi et ſicci.et ideo omnes pueri generati in nono menſe ſunt ſani vt frequenter.